

Kronik

Kulturkalender

Kulturkalenderen, der udkommer som del af *Diamanten*, giver et samlet overblik over sæsonens udstillinger, koncerter, foredrag og arrangementer. Det samme gør den elektroniske kulturkalender, som findes via adressen <www.kb.dk>.

Bøger og bibliotek

I REX kan nu bestilles bøger til afhentning på Fakultetsbibliotek for Natur- og Sundhedsvidenskab (Nørre Allé)

I REX og Cosmos blev det fra 3. april 2006 muligt for private brugere at bestille materiale til hjemlån og afhentning ved alle udlånskranker på Københavns Universitetsbibliotek/Det Kongelige Bibliotek.

For brugere af REX betyder det, at Fakultetsbibliotek for Natur- og Sundhedsvidenskab kan vælges som afhentningssted. Dog må der påregnes en ekstra dags leveringstid. Bøgerne vil allerede være udlånt ved leveringen og skal derfor afhentes ved udlånskrankerne. De vil således ikke ligge sammen med øvrige bestilte bøger på selvbetjeningshylderne. Ved aflevering af materialet udstedes ikke kvittering.

Ordningen er midlertidig, indtil REX og Cosmos i løbet af efteråret bliver slået sammen i en fælles base.

§ 20 - spørgsmål og svar om Jydske Lov og Det Kongelige Bibliotek

Folketingets medlemmer kan stille spørgsmål til ministrene om et offentligt anliggende i

henhold til reglerne i Folketingets forretningsorden § 20. Spørgsmål og svar offentliggøres i Folketingstidende og på <www.ft.dk>. Følgende spørgsmål er stillet til kulturminister Brian Mikkelsen af folketingsmedlem Peter Skaarup (DF) den 9. marts 2006 og besvaret den 20. marts 2006:

Spørgsmål nr. S 3155:

“Vil ministeren oplyse, hvilke bestræbelser ministeren har gjort sig for at få Jydske Lov, der i dag befinder sig på Kungliga Biblioteket i Stockholm, tilbage på danske hænder siden ministeren i svaret på spørgsmål nr. S 1063 fra samlingen 2002/2003 lovede, at han ville rejse spørgsmålet over for sin svenske kollega, og er det ikke ministerens opfattelse, at et så centralt dokument for dansk historie burde være på danske hænder, og at Sverige har en moralsk forpligtelse til at udlevere Jydske Lov eksempelvis til Det Kongelige Bibliotek i København og i forlængelse heraf, hvorledes stiller ministeren sig over for den underskriftindsamling, som museumsleder Lars Cramer-Pedersen fra Brønshøj Museum ifølge Brønshøj-Husum Avis den 21. februar d.å. har indledt for at få svenskerne til at udlevere Jydske Lov?”

Svar:

“Som jeg tidligere har oplyst – blandt andet ved besvarelse af spørgsmål nr. S 2711 af 23. juli 2002 og S 1063 af 13. december 2002 – kan Danmark af principielle årsager ikke rejse krav over for den svenske regering om tilbagelevering af såkaldt krigsbytte. Jeg har ved besvarelsen af de omtalte spørgsmål tilkendegivet, at jeg er indstillet på at drøfte spørgsmålet ved lejlighed med min svenske kollega, samt at drøftelserne ikke er ensbetydende med forhandlinger om tilbagelevering. Jeg har således rejst spørgsmålet generelt for min svenske kollega, men der er

Det omtalte håndskrift, Codex Holmiensis (C37) med indledningsordene *Med lov skal land bygges*.

ikke taget konkrete skridt med hensyn til tilbagelevering af blandt andet det i spørgsmålet omtalte eksemplar af Jyske Lov.

Jeg kan i øvrigt henvide til det forhold, at det af en artikel i *Fund og Forskning i Det Kongelige Biblioteks Samlinger*, Bind 43, 2004, fremgår, at en fornyet granskning af det konkrete eksemplar af Jyske Lov (benævnt C 37) har ført til den konklusion, at C 37 ikke er krigsbytte, men først har forladt Danmark efter 1717. Det er sandsynligvis købt af eller foræret til Antikvitetsarkivet i Stockholm.

Jeg kan tilføje, at der har været konstruktive kontakter mellem Det Kongelige Bibliotek i København og Kungliga Biblioteket i Stockholm, hvilket har resulteret i en aftale om i fællesskab at publicere på internettet en ny digital faksimile af håndskriftet, udstyret med udførlig indledning mm.“

Den digitale faksimile kan ses på <http://www.kb.dk/elib/mss/holmiensis/>

Nyt værk fra Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Det Kongelige Bibliotek

Esther og Thorkild Skjerbæk: *Henrik Pontoppidans forfatterskab. En bibliografi*. Bearbejdet og redigeret af René Herring.

Henrik Pontoppidans forfatterskab er både stort og vægtigt. Det læses stadig, både i skolen og privat, og det er genstand for stigende forskning.

Men det er også berygtet for sine mange omarbejdelser og forskellige versioner af romaner og fortællinger. At redegøre herfor – tekst for tekst – kræver indgående kendskab til hele forfatterskabet. Det besad afdøde Esther og Thorkild Skjerbæk i sjælden grad, og på baggrund af deres store, efterladte materiale til belysning af forfatterskabets udvikling og sammenhæng har ægteparrets nære medarbejder, bibliotekar René Herring, tilvejebragt denne bibliografi over det trykte forfatterskab i Pontoppidans egen tid.

Der indledes med en tidstavle, der i kort form præsenterer forfatterskabet, som det blev skrevet og revideret af Pontoppidan selv. Derpå følger en oversigt over værker i bogform, dels på dansk, dels i oversættelse. En stor, kronologisk fortegnelse over samtlige registrerede tekster med alle bibliografiske oplysninger udgør hovedafsnittet. I et tillæg anføres kendte og bevarede manuskripter med oplysning om samling og signatur.

Sidst følger otte større og mindre registre, der tillader indgang på prosa, dramatik og journalistik, digte og førstelinjer, anmeldelser skrevet af Pontoppidan, personer, steder og korporationer (f.eks. Tivoli, Glyptoteket, Folketinget), særlige teksttyper (f.eks. erindringer, føljetoner, interviews), emner (uden for fiktionen), hans mærker og pseudonymer samt de publikationer, der bragte bidrag af ham.

I en efterskrift til Gyldendals seneste optryk 2003 af et bind noveller og skitser af Pontoppidan skriver udgiveren om romanen *Det ideale Hjem*, at den “fik kun nedsættende omtale eller ingen omtale

overhovedet. Den gav ikke genlyd ...” Havde han kunnet slå efter i bibliografien, ville han have fået henvisning til 24 anmeldelser i toneangivende aviser ud over landet, foruden en enkelt, bragt i et tysk litterært tidsskrift.

Værket vil således udfylde et stort savn i Pontoppidan-forskningen.

Kr. 375,- Kommission: C.A. Reitzels forlag.

Nordic Music Editions - kongresrapport

I begyndelsen af september 2005 afholdt Carl Nielsen Udgaven (i samarbejde med Gade-udgaven) et to-dages internationalt symposium på Det Kongelige Bibliotek om videnskabelig musikudgivelsesvirksomhed.

Under symposiet, der havde deltagere fra otte lande, udveksledes erfaringer fra de mange nordiske musikudgivelsesprojekter, som pågår i disse år.

Symposiets mange forberedte indlæg foreligger nu i en 100 siders publikation - udgivet af Carl Nielsen Udgaven - som frit kan rekvireres så længe oplag haves ved henvendelse til Udgaven.

Ny bog om „Kristina Psalteret“.

Kunsthistorikeren Marina Vidas har netop udgivet en større analyse af et af Håndskriftafdelingens mest berømte håndskrifter fra middelalderen, det såkaldte „Kristina Psalter“: *The Christina Psalter. A Study of the Images and Texts in a French Early Thirteenth-Century Illuminated Manuscript*. Bogen, der er på 154 sider og forsynet med 41 plancher, er udgivet af Museum Tusulanums Forlag.

På bindets bagside er angivet denne karakteristik af analysens indhold og sigte: „This book is the first detailed analysis of an exquisitely illuminated thirteenth-century Parisian manuscript (GKS 1606, 4°, The Royal Library, Copenhagen) which was owned by Christina of Norway (1234-

1262), daughter of Håkon IV and wife of Philip of Castile and León. New information is provided about the Psalter’s medieval and later components, its liturgical and other functions, missing illuminations and texts, as well as its provenance and date.

Furthermore, the stylistic and iconographic similarities between the Psalter and some of the most important manuscripts illuminated in Paris in the period, like the three-volume Moralized Bibles, are discussed. Suggestions also are made about the meanings the texts and images might have had for their intended audience.“

Håndskriftet er i øvrigt i sin helhed tilgængelig online som digital faksimile fra digitaliseringens barndom.

Det Kongelige Bibliotek på nettet

Det Kongelige Bibliotek og Google Scholar

En stor del af Det Kongelige Biblioteks ressourcer i REX og ELEKTRA er søgbare i Google Scholar.

Det betyder, at der kan søges på tværs af kataloger og databaser og i mange tilfælde få direkte adgang til licensbelagte fuldtekstartikler og e-bøger.

Er der adgang til ressourcen via Det Kongelige Bibliotek, vil der i Google Scholars søgeresultat optræde et eller to links ved navn ‘KB Links: Find det på KB’ eller ‘KB Links: Fuldtekst på KB’.

Der vil være direkte adgang fra en af Det Kongelige Biblioteks fire lokationer (Slotsholmen, Fiolstræde, Amager, Nørre Allé) eller på Københavns Universitet.

Ønskes adgang til Det Kongelige Biblioteks ressourcer i Google Scholar f.eks. hjemmefra, skal man være berettiget.

Beda Venerabilis

Der berettes om trofaste, frimodige helgener i mange af Det Kongelige Biblioteks

GKS 2034, fol. 13v. En af de mange velkomponerede sider i den agtværdige Bedas håndskrift.

middelalderlige håndskrifter. Til de helgenbeskrivelser, som allerede kan studeres i håndskrifter på internettet, er der netop føjet endnu en, nemlig englænderen Bedas versificerede beretning om den hellige Cuthbert. Beda, som med rette fik tilnavnet *Venerabilis*, ”den agtværdige”, skrev sit *Vita metrica Cuthberti* i begyndelsen af 700-tallet. Håndskriftet GKS 2034 4° er kopieret i England omkring år 1000, og rummer udover Bedas helgenbeskrivelse en tekst, der præsenteres som *Libellus cuiusdam sapientis*, ”En klog mands bog”. Fromhed og kløgt forenet i samme lille håndskrift. Håndskriftet har i middelalderen tilhørt det berømte Saint-Victor kloster i Paris. Siden indgik det i biblioteket på Gottorp, og overførtes sammen med dets øvrige håndskrifter som krigsbytte til Det Kongelige Bibliotek i 1735.

Jens Baggesens dagbøger online

Jens Baggesens dagbøger er nu tilgængelige online i deres helhed som digital faksimile. Hovedsamlingen, der har signaturen NKS 504 8°, består af 44 dagbøger, der omspænder årene 1780-1825, startende med den 16-åriges optegnelser fra skoletiden i Slagelse og afsluttende med enkelte optegnelser fra året før Baggesens død i 1826. Rejsedagbøgerne fra årene 1789-1790 og 1793-1795 udgør den mest intensivt beskrevne periode. Endvidere findes der en enkelt ka-

Jens Baggesen krydrede sine dagbogsoptegnelser med tegninger, især af den omgivende natur.

lender med indførsler fra 1789 (Add. 383 d IV, 4°), der oprindeligt tilhørte Universitetsbiblioteket, men blev overført til Det Kongelige Bibliotek i 1938.

Samtlige dagbogssider med indførsler af Baggesen er medtaget, i alt 4.173 sider. Fortløbende ubeskrevne opslag er ikke medtaget, og normalt er heller ikke trykte sider i eksempelvis kalendere medtaget, når de ikke har påskrifter af Baggesen selv.

Dagbøgerne blev erhvervet i 1858, hvor de i lighed med en lang række af Jens Baggesens øvrige efterladte papirer blev tilbudt biblioteket af August Baggesen, der havde gjort brug af og trykt dele af dagbøgerne både i sin *Baggesens Biographie* I-IV (1843-56), der var udarbejdet „fornemmeligen efter hans egne Haandskrifter og efterladte litteraire Arbejder“, og - sammen med C.J. Boye - ifm. udgivelsen af Jens Baggesens *Danske Værker* 1-12 (hhv. 1827-32 og 1845-47).

Også i Louis Bobés og Carl Dumreichers *Gemt og Glemmt. Minder fra gamle Dage*, bind II (1916) er der medtaget enkelte dele af dagbøgerne (fra september 1789 til januar 1790). Det har altså været

muligt at læse udvalgte dele af dagbøgerne også uden at skulle opholde sig på håndskriftlæsesalen på Det Kongelige Bibliotek. Men for det første er det i forhold til det samlede omfang nogle relativt få dele, der har været trykt, og for det andet er det ikke foregået efter nutidige editionsfilologiske principper. I den sammenhæng kan som eksempel anføres den karakteristisk, som Louis Bobé og Carl Dumreicher giver i afsnittet om Jens Baggesen i *Gemt og Glemmt*, og hvor de om *Danske Værker* skriver, at tekstgengivelsen er ”fuldkommen vilkaarlig i enhver henseende”, ”idet meget er omskrevet eller udeladt og alt tysk fordansket.” Selv benytter de derimod i deres udgivelse af udvalgte dagbogssider det princip at bevare ”Baggesens Sprog og Stil med alle hans ejendommeligheder (Tankestreger, Germanismer, nye Orddannelser, grammatiske Fejl, forskellig Stavemaade etc.).“

Med den foreliggende udgivelse er det nu muligt at læse Baggesens dagbøger in toto og dermed altså ikke blot at kontrollere tidligere udgivelser og redaktioner, men også at læse det, de tidligere udgivere valgte fra og sprang over.

Jens Baggesens dagbøger har været relativt sparsomt anvendt i litteraturen om Baggesen. Det er formålet med denne udgivelse at synliggøre et hovedværk i den danske memoirelitteratur, der i omfang og kvalitet kan måle sig med H.C. Andersens og Georg Brandes’.

Det er ofte blevet fremhævet, at dagbogsformen som genre betragtet har sit eget æstetiske særpræg og dermed en potentiel kunstnerisk værdi. Heller ikke Baggesens dagbøger er blot et hjælperekskab ved udgivelsen af og noteskrivningen til hans skønlitterære værker. Deres egen værdi består i den kombination af spontane ytringer og indflettede refleksioner, der viser os en ung, føl-

som, ambitiøs og begavet rejsende i samspil med hans omgivelser og som øjenvidne til hans turbulente tid.

Udgivelsen er redigeret og implementeret af forskningsbibliotekar Bruno Svindborg, Håndskriftafdelingen.

Kanoniserede manuskripter

Blandt de kunstarter, som er repræsenteret i den Kulturkanon, der blev offentliggjort 24. januar 2006, har Det Kongelige Bibliotek med en ny webudgivelse naturligt valgt at fokusere på de tre, hvor bibliotekets unikke samlinger bedst kan tjene til en uddybende belysning og oplevelse af de valgte værker: Litteratur, musik og scenekunst. Det drejer sig for litteraturens vedkommende om originalmanuskripterne - og udkast ikke mindst - til alle de kanoniserede værker, hvortil der foreligger manuskripter i Håndskriftafdelingen.

Blandt de manuskripter, der nu er tilgængelige online, kan nævnes Søren

H.C. Andersens eventyr *Den lille havfrue* 1837 kom på kanonlisten.

Kierkegaards „Forord“ til *Enten-Eller*, en af flere kladder til starten på J.P. Jacobsens *Fru Marie Grubbe*, Johannes V. Jensens berømte manuskriptudkast til *Kongens Fald*, Karen Blixens håndskrevne skitse til fortællingen „En opbyggelig Historie“ i *Vinter-Eventyr*. Endvidere er en række af de digte, der er udpegede i den såkaldte „Lyrikantologi“, repræsenteret med trykmanuskript og/eller manuskriptudkast, herunder ‘Til Siælen. En Ode’ af Johs. Ewald, ‘Ekbátana’ af Sophus Claussen, ‘Læren om Staten’ af Jens August Schade, ‘Anubis’ af Thorkild Bjørnvig og ‘Personen på toppen’ af Per Højholt.

Nikodemus’ Evangelium

Som et aktuelt à propos til det meget omtalte Judasevangelium, der for nylig dukkede op efter angiveligt at have været gemt og glemt i århundreder, kan Håndskriftafdelingen nu præsentere endnu en bibellignende tekst, der ikke findes i Bibelen, nemlig det såkaldte Nikodemusevangelium. Det sker i form af en digital faksimile af håndskriftet GKS 1335 4°, et af de mange, der kom til Det Kongelige Bibliotek med samlingen fra Gottorp Slot ved Slesvig.

I Nikodemusevangeliet berettes om Kristi lidelseshistorie og nedfarten til Dødsriget. Det indeholder også et brev, som foregiver at være skrevet af Pontius Pilatus til kejser Tiberius. Teksten til Nikodemusevangeliet er oprindeligt skrevet på græsk i det 5. århundrede, men blev oversat til latin ikke længe efter. I modsætning til Judasevangeliet var det både velkendt og værdsat i middelalderen: den latinske tekst kendes fra mere end 400 håndskrifter, blandt hvilke GKS 1335 4° hører til de ældste. Det lille, men betydningsfulde håndskrift er fremstillet i den senere del af det 9. århundrede, formentlig i det østlige Frankrig.

Udstillinger

Short Stories

Det Nationale Fotomuseum kan i 2006 fejre sit 10-års jubilæum. Det skete med udstillingen *Short Stories*, der præsenterede museets samling – og fotografiets historie – i hele sin bredde. Udstillingen strækker sig fra fotografiets fødsel i 1839 og frem til i dag og rummer ud over danske og internationale fotografier også videoværker.

Til udstillingen er der fra museets samling valgt ét enkelt fotografi fra hvert andet af fotografiets 167 leveår. Man kan naturligvis opleve de kanoniserede mester-værker fra museets samling af navne som Félix Nadar, Jacob A. Riis, Edward Steichen, Walker Evans og Thomas Ruff, fotografer som på vidt forskellig måde har medvirket til at tegne fotografiets historie. Men generelt er fotografierne valgt på tværs af tid og sted, genre og stilart, og rummer så forskelligartede billeder som Lewis Carrolls portræt af Frederik 6. fra 1863, et luftfotografi af København optaget af den tyske besættelsesmagt under Anden Verdenskrig, private album af feriebilleder fra 1960’ernes charterrejser og den helt moderne samtidskunst i skikkelse af værker af bl.a. schweiziske Sylvie Fleury og danske Peter Holst-Henckel.

Fotograf: Sylvie Fleury.

Maria Callas. Fotograf: Cecil Beaton.

Krige og konflikter spiller naturligvis en stor rolle, og krigsfotografiet indtog da også en fremtrædende plads i udstillingen. Et fotografi, der har klar forbindelse til Anden Verdenskrig, er for eksempel billedet af feltmarskal Montgomery, der tilbydes på Københavns Rådhusplads efter befrielsen i maj 1945. Skønt billedet er taget flere dage efter selve befrielsen – Montgomery kom først til Danmark 12. maj – er det for mange danskere selve indbegrebet af befrielsesdagen 5. maj.

Det Nationale Fotomuseum 7. april-12. august 2006.

Trusler & tyvekoster

Udstillingen *Trusler & Tyvekoster* om UNESCOs Memory of the World-program og de mange farer der truer den skriftlige kulturarv, åbnede 11. maj på Det Kongelige Bibliotek og vises indtil 12. august.

Bøger og papirer er udsat for mange slags farer. Hver dag går der rundt om i verden værdifuldt materiale tabt i ulykker forårsaget både af natur og mennesker: Brande, vandskader, tyveri, krige mm.

Det er baggrunden for, at

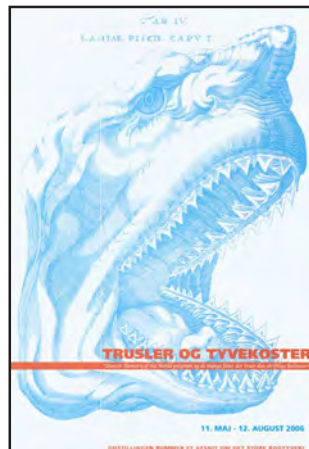
I denne reol er opstillet de bøger der blev fundet i bogtyvens hjem.

UNESCO i 1992 iværksatte sit store Memory of the World-program. Programmet skal bidrage til at beskytte og bevare de mange uerstattelige historiske dokumenter, incl. audio-visuelle materialer, i bibliotekers og arkivers samlinger verden over.

Som del af Memory of the

*Bispehue klippet af islandsk håndskrift.
Arnarnagæansk Institut.*

World-programmet etablerede UNESCO et register over umistelige dokumenter (eller samlinger af dokumenter), der anses for at have enestående betydning for hele verden. I udstillingen vises de værker, der fra dansk side er nomineret til optagelse på Memory of the World-registeret.

Derudover sættes der fokus på nogle af de trusler, som bøger og andre dokumenter dagligt er udsat for. Det er en global problematik, men den lader sig udmærket belyse i Det Kongelige Biblioteks egne samlinger. Centrale begivenheder i udstillingen er Universitetsbibliotekets brand i 1728 og det store bogtyveri, som ramte Det Kongelige Bibliotek i 1970'erne og for nylig er blevet opklaret.

Brand, krig, tyveri er nogle af de alvorlige og iøjnefaldende trusler mod den skrevne kulturarv. Tabene er oftest uoprettelige. Men når disse ulykker rammer, bliver der så vidt muligt gjort noget for at råde bod på skaderne og forebygge gentagelser.

Anderledes forholder det sig med en helt anden og nok så alvorlig trussel, der netop ikke er spor iøjnefaldende: Ligegyldighed over for de gamle dokumenter. Ligegyldigheden kan gælde den fysiske pleje. Hvis

bøgerne ikke behandles omhyggeligt og for-sigtigt, nedbrydes de gradvist. Eksempler på, hvordan man går til værks for at afhjælpe forskellige typer af skader, kan ses i udstillingen.

Lige gyldighed kan også gå på indholdet. Aktiv interesse for, hvad de gamle – og nye – dokumenter rummer, er en forudsætning for at forstå, at de er værd at gemme.

En levende kulturarv bliver der først tale om, når den bliver læst, studeret og diskuteret. Tilgængelighed ved hjælp af moderne teknologi og bevidstgørelse om verdens fælles kulturarv er derfor også nøgleord i UNESCOs Memory of the World-program.

Rotunden, 11. maj – 12. august 2006.

Dag til Dag

Axel Nygaard (1877-1953) - vignettens mester

Axel Nygaard hører til dansk bladtegnings pionerer og hans mangeårige virke ved *Politiken*, hvor han dagligt i mere end 40 år tegnede til rubrikken ”Dag til Dag”, har haft uvurderlig betydning for avistegningens placering i det samlede kunstbillede og genrens levende tradition. Dag til dag-vejrtegningen findes stadig i avisen.

Axel Nygaard var malersvend fra 1895, hvorefter han gik på valsen i Europa indtil debutten som tegner i 1902. Fra 1908 var han ansat ved *Politiken*. Foruden ”Dag til Dag”-vignetterne tegnede han også forsider til *Politikens Magasinet*.

Axel Nygaard illustrerede bøger og var en meget anvendt plakattegner.

Axel Nygaard var medlem af

Grønningen og er repræsenteret på Kobberstiksamlingsen og Kunstindustrimuseet.

Bladtegnergangen 14. marts - 27. maj 2006.

En dansk bladtegner i USA - Ib Ohlsson

Ib Ohlsson forlod Danmark i 1960 og tog til Amerika. Her har han lige siden tegnet til flere store amerikanske aviser og magasiner, illustreret bøger m.m. Men han har, som han udtrykker det ”ikke tegnet én streg i Danmark siden 1960”. Derimod har han søgt og fundet lykken over there, idet han igennem årene har fundet plads i amerikansk presse. De sidste 40 år har han lavet illustrationer til bøger og magasiner, klassiske og kritiske bladtegninger.

I København var Ib Ohlsson (f. 1935) elev indtil 1956 på Kai Richs tegnestue, til hvis kundekreds hørte bl.a. Irma, Tuborg og Løvens Kemiske Fabriker. Samtidig gik han på Kunsthåndværkerskolen. Efter et år i Civilforsvaret brugt til ”at tegne tekniske tegninger og undervisningsmateriale på Bernstorff Slot”, blev han free-lancer hos designeren Aage Plener.

Kort efter ankomsten til USA i august 1960 fik Ib Ohlsson ansættelse hos Walter Dorwin Teague Associates, hvor der blev tegnet reklamer til tandpasta, pomade og vaskemidler. Siden arbejdede han igen free-lance, dels som børnebogsillustrator, dels på månedsbladet *Woman's Day*.

Dette førte til tilknytning til *Newsweek* i 24 år, hvor Ib Ohlsson bl.a. tegnede nyhedsgrafik – samt til *New York Times*.

Bladtegnergangen fra 31. maj til 26. august 2006.

Småtryksudstilling i Oktagonen

Småtryksamlingsen har ladet sig inspirere af foråret og lavet en lille udstilling.

Udstillingen anvendte Småtryks-samlingens mangfoldighed af materialer til at illustrere hvad et forår kan være; årstiden hvor haven vågner igen, Tivoli og Bakken slår dørene op, sommertøjet luftes, ferien står for døren, bøgen springer ud og sommerhuset gøres klar til endnu en sæson.
Oktoگونen 1. april til den 30. juni 2006.

Kinesiske skriveredskaber og tilbehør for den lærde mand i det gamle Kina

Udstilling af nogle af Orientalisk og Judaistisk Afdelings kinesiske skriveredskaber og tilhørende genstande erhvervet indenfor de sidste fem år.

De udstillede genstande, pensler, rivesten, tuschstænger, vanddryppere, skriveskrin og lign. (28 i alt) viser en del af den konfucianske lærdoms vigtige instrumenter i styringen af det gamle Kina. Skriveredskaberne og de tilhørende genstande er fremstillet i et væld af forskellige materialer såsom sten, jade, porcelæn, træ, bambus, horn og hår. Tidsmæssigt dækker udstillingen fra 1600-tallet til begyndelsen af 2000-tallet.

Udlånsbroen 17. maj - 11. august 2006.

Foredrag

Fortidens supermagter

Udstillingen *Magtspillet. Danmark og Napoleon*, som kunne ses i Diamanten indtil 12. april, gav inspiration til forårets foredragsrække 'Fortidens Supermagter'. Storhed og fald har været et gennemgående tema ved de foregående foredrag. Ved det femte og sidste foredrag rettedes blikket fremad med spørgsmålet: Er Kina fremtidens supermagt?

Onsdag 26. april 2006

Kina – fremtidens supermagt?

Fremtidforskere og økonomer er enige om, at den kinesiske moderniseringspolitik er på vej til at give Kina en status, som landet ikke har haft siden begyndelsen af 1800-tallet. Det gådefulde land vil dermed atter leve op til sit navn: Riget i Midten. Ved at udnytte den økonomiske globalisering og den moderne teknologi til fulde, er Kina støt, og relativt sikkert i færd med at genvinde sin gamle status som verdens største produktionsland. Men betyder udviklingen, at Kina bliver det 21. århundredes nye supermagt og dermed den eneste magt, der vil kunne udfordre USA's monopolstatus?

Aftenens foredragsholder var Clemens Stubbe Østergaard, der er lektor ved Institut for Statskundskab på Århus Universitet. Han har speciale i Østasien, og hans seneste udgivelse er bogen *Kinas eksperimenter. Reforme og stormagtsstatus* fra 2004.

Tirsdag 2. maj 2006

Direktørens vinkel

Det Kongelige Biblioteks direktør Erland Kolding Nielsen vil holde en række foredrag om aktuelle eller historiske adpæker af Det

Kongelige Bibliotek og dets opgaver og formål. Åbningsforedraget *Myter og realiteter: Krigsbytte, tyverier og andre illegale erhvervelser af kulturværdier*, lagde op til udstillingen *Trusler og tyvekoster*, der åbnede i Diamanten 11. maj 2006. Foredraget omhandlede spørgsmål som: Har Danmark taget krigsbytte, således som svenskerne gjorde det under Trediveårskrigen og krigene i Østeuropa i det 17. århundrede? Er Jyske Lov fra 1241 svensk krigsbytte? Er det Kongelige Bibliotek selv i besiddelse af tyvekoster?

Musikarrangementer

Klassisk tyrkisk koncert

Tirsdag 4. april 2006

Necati Çelik Ensemble, Istanbul

I tider, hvor vi diskuterer om Tyrkiet skal være medlem af EU, og hvor konflikter mellem den kristne og islamiske verden fylder medierne, er den kulturelle dialog mere i fokus end nogen sinde. Derfor var det en glæde at kunne præsentere en af Tyrkiets mest fremtrædende klassiske musikere – Necati Çelik, der spiller på ud (lut) – i Dronningesalen. Han kom til København med tre musikere fra Istanbul for at præsentere den klassiske tyrkiske – eller osmanniske – musiktradition, der rummer kompositioner helt tilbage til det 13. århundrede. Der er tale om en meget raffineret form for kammermusik, der historisk har været knyttet til hoffet og osmannerigets multikulturelle og multireligøse kultur. Muslimske, kristne og jødiske komponister og musikere har i fællesskab skabt denne unikke musikalske tradition. Necati Çelik sammensatte et program på tværs af forskellige historiske perioder.

Operafilm: Nielsens *Maskarade*

Lørdag 22. april 2006

Det er i år 100 år siden Carl Nielsens komiske opera *Maskarade* havde premiere. Operaens kvaliteter er på det seneste blevet bekræftet dels ved optagelse på den danske kulturkanon, dels ved opsætninger i 2005 i Bregenz og på Covent Garden i London. Opsætningen med Wiener Symfonikerne dirigeret af Ulf Schirmer ved Bregenzer Festspiele i 2005 er blevet til en dvd, som udkom i april 2006. Ved arrangementet introducerede Georg Metz operaen og viste uddrag fra operafilmen, og Musikafdelingens leder Niels Krabbe fortalte om Carl Nielsens nodemanuskripter i Det Kongelige Biblioteks samlinger.

250-året for Mozarts fødsel

Fra den 27. januar – 250-årsdagen for Mozarts fødsel - tog fejringen af denne evigpopulære komponist for alvor til i det europæiske musikliv. Koncerter, cd-indspilninger, cd-genudgivelser, bøger, radioprogrammer og mere eller mindre smagfuld merchandise vil fylde det internationale musikmarked. Heldigvis kan Mozarts musik tåle at blive eksponeret så kraftigt, så musik-publikum kan glæde sig til et år med alt fra enkle klavertemaer til højdramatik i *Don Juan*. I Diamanten blev der med DRRadioUnderholdnings-Orkestret som arrangør budt på en serie symfonikoncerter samt tilhørende foredrag med kammermusik.

Foredrag og kammermusik

Fredag 28. april 2006

Karl Aage Rasmussen fortalte om mennesket Mozart. Kammermusik af Mozart med Årets DR Kunstner: Den Unge Danske Strygekvartet.

Lørdag 29. april 2006

Claus Johansen fortalte om Mozart og blæserne. Kammermusik af Mozart med Årets DR Kunstner: Den Unge Danske Strygekvartet.

Søndag 30. april 2006

Hansgeorg Lenz fortalte om kvinderne i Mozarts operaer. Kammermusik af Mozart med Årets DR Kunstner: Den Unge Danske Strygekvartet.

Diamantensemblet

Unge stjernefrø

Tirsdag 2. maj 2006

Ved DiamantEnsemblets sidste koncert denne sæson fik en håndfuld unge musikere chancen for at spille med DiamantEnsemblets erfarne solospillere. Den Unge Danske Strygekvartet, der allerede har fuld fart på karrieren – og som er Årets DR Kunstner 2006 – spillede bl.a. Johan Svendsens *Oktet* sammen med fire af ensemblets strygere. Og så kom vinderen af den ældste kategori af Øresunds-Solist 2006 på scenen, klarinetisten Nicolai Eghorst. Han var netop blevet fundet ved finalekoncerten den 25. marts i Diamanten, hvor han spillede en meget overbevisende 1. sats af Carl Nielsens *Klarinetkoncert*. Nicolai Eghorst er 20 år og går på Det Kgl. Danske Musik konservatorium.

Programmet bestod af Peter Rasmussen:

Blæserkvintet

Hans Abrahamsen: *10 præludier for strygekvartet* (1973) Uddrag

Fini Henriques: *Suite for obo og strygere*, F-dur (1894)

Carl Maria von Weber: *Introduktion, tema og variationer for klarinet, strygekvartet og kontrabas*

Johan Svendsen: *Strygeroktet*, A-dur, opus 3. Koncerten blev præsenteret af Max Artved.

Passer og Tonefilmsorkestret

Fuldmåneaften

Tirsdag 9. maj 2006

Dirch Passer ville være fyldt 80 år i år. Det ny Tonefilmsorkester fejrede den folkekære komiker med en fødselsdagskoncert i Dronningesalen, hvor de 30 musikere og fem sangere vakte nostalgiske minder fra den danske tonefilms musikalske guldalder. Fødselsdagskoncerten blev et genhør med melodiske humørperler fra de gyldne tonefilm, revyer, lystspil og operetter som Dirch Passer medvirkede i. Orkestret spillede med respekt for Passer og hans store komiske talent, og der var lagt op til en nostalgisk og underholdende aften, da Det ny Tonefilmsorkester med brask og bram fik Diamanten til at sprudle.

Eksklusiv Solokonzert

John Williams, guitar

Onsdag 10. maj 2006

Det er lykkedes Guitar Agenda at få den legendariske australske mesterguitarist John Williams til at give en solokonzert i København, nærmere bestemt i Det Kongelige Biblioteks Dronningesal. Programmet for denne eksklusive aften i Diamanten bød på både spansk og latinamerikansk musik.

John Williams er født i Melbourne i 1941, men kom allerede som 9-årig til London, hvor han har boet hele sit liv. Williams er anerkendt som verdens i særklasse bedste guitarist på det klassiske felt. Han har indspillet et stort antal lp'er og cd'er på CBS / SONY. Han har spillet alt fra Bach til Webern, moderne jazz og filmmusik, men er særligt anerkendt som den førende inden for det spanske og sydamerikanske repertoire.

Koncerten blev overværet af HKH kronprins Frederik og kronprinsesse Mary.

Debut: Simon Steen-Andersen

Onsdag 17. maj 2006

Athelas Sinfonietta Copenhagen
mooseMATRIX

Jesper Juul Sørensen, dirigent

En aften med nyere og helt ny kammermusik af den unge komponist Simon Steen-Andersen – som afslutning på to års studier i komponistklassen på konservatoriet og som startskud på et samarbejde mellem ham og ensemblet Athelas. Simon Steen-Andersen (f. 1976) er en af de mest interessante tonekunstnere i den unge generation, og hans musik er i de seneste syv år blevet til i et geografisk spændingsfelt mellem Århus, Freiburg, Buenos Aires og København.

Han deltager livligt i debatten om ny musik, og de værker der præsenteredes 17. maj, stillede da også interessante spørgsmål som ”Hvad kommer først: lydens bevægelse eller bevægelsens lyd?” eller ”Kan man nå ind til mennesket bag instrumentet med luppen for øret?”

Kanonsange.dk

Torsdag 18. maj 2006

Else Torp, sopran

Signe Asmussen, mezzosopran

Mathias Hedegaard, tenor

David Danholt, tenor

Ulrich Stærk, klaver

Marie Rørbeck, klaver

Da musikdelen af Kulturkanonen blev offentliggjort i januar 2006, var de fleste valgte titler at finde på cd. Nogle få mangede dog, bl.a. Weyses *Morgen- og Aftensange* samt et udvalg af 12 sange fra *Højskolesangbogen*. De blev derfor indspillet af ovenstående kunstnere og udkom samme dag, som koncerten fandt sted.

Middle East Peace Orchestra

Images of Abraham

Tirsdag 6. juni 2006

Diamantens publikum kender Henrik Goldschmidt som glødende musikalsk leder af både klezmer-ensemblet Zahav og Middle East Peace Orchestra. De to ensembler smelter mere og mere sammen – med hensyn til musikere og ikke mindst musikken. Så da Det Kongelige Bibliotek præsenterede den tilbagevendende forårs-koncert med Goldschmidt og venner, skete det i år under navnet Middle East Peace Orchestra. Koncerten havde titlen *Images of Abraham* – men publikum hørte også traditionelle og nye danske toner. Blandt musikerne var ægypteren Mohamed Askari, som mange husker fra sidste års koncert for sin smukke klang på den traditionelle ney-fløjte. Desuden medvirkede Tobias Allvin, bouzouki, Anders Vesterdahl, harmonika, Jeppe Skovbakke, bas og Jeppe Gram, slagtøj.

Sommerfugledalen

Torsdag 15. juni 2006

Ars Nova Copenhagen dirigeret af Tamàs Vetö

Mette Greiffenberg, oplæsning

Inger Christensens sonetkrans *Sommerfugledalen*. *Et requiem* er et af de ti værker i den nye litteraturkanon. Ved denne koncert opførte vokalensemblet Ars Nova Copenhagen den danske komponist Svend E. Nielsens tonesætning af de 15 sonetter – som er et moderne dansk hovedværk både i Nielsens produktion og i nyere dansk kormusik.

Værket er skrevet til Ars Nova Copenhagen, som uropførte 1. del i 1999.

Erhvervelser

Håndskriftafdelingen

Henrik Ibsens skrifter

I hundredåret for Henrik Ibsens død lanceres endnu en udgave af hans samlede skrifter, hvoraf de 4 første bind netop er udkommet og er tilsendt Håndskriftafdelingen som gave: Bind 1 med dramaerne fra 1850 til 1853, og bind 12 med breve fra 1844 til 1871 samt de tilhørende 2 kommentarbind. Det drejer sig om en videnskabelig udgave, som vil komme til at bestå af 15 bind med Ibsens tekster og 15 bind kommentarer, samt et registerbind. Udgivelsen, der har været under udarbejdelse siden 1998, forventes afsluttet 2009.

Håndskriftafdelingens manuskripter af og de mange breve fra Henrik Ibsen vil naturligvis indgå i udgaven og er blevet flittigt konsulteret af udgiverne. Der er både kultur- og personalhistoriske grunde til, at et relativt stort antal Ibsen-manuskripter befinder sig i Det Kongelige Bibliotek. Henrik Ibsen udgav som andre norske forfattere dengang sine bøger i Danmark på Gyldendals Forlag. Og Henrik Ibsen havde indvilget i, at forlagets leder, Fr. Hegel, kunne afgive manuskripterne til Edvard og Jonas Collins manuskriptsamling, der på dette tidspunkt var i privat eje, men som sidstnævnte skænkede Det Kongelige Bibliotek i 1905. Af denne grund er langt den overvejende del af Henrik Ibsens manuskripter i den Collinske Samling trykmanuskripter, altså Ibsens egne renskrifter, evt. med enkelte rettelser. Undtagelsen er udkastet til „Brand“, som Jonas Collin da også i et brev til Ibsen benævnte som „en af de bedste Perler i min store Samling“. Han forsøgte jævnlige at skaffe sig kladder og udkast til andre af Ibsens værker, men uden større held.

En grundig omtale af udgivelsen og af de editionsfilologiske principper findes på Ibsen-udgavens hjemmeside. Manuskripterne og brevene har siden 2000 været udgivet online af det såkaldte *Manuskriptprojekt*.

På Bruun Rasmussens auktion 'the Saxhof Collection - Part Four' 1. marts 2006 var det igen de ofte overdådigt illustrerede og indbundne bøger, der løb med den største opmærksomhed. Men der var dog også fra Saxhofs samling og fra anden side udbudt en del manuskripter, hvoraf Det Kongelige Bibliotek erhvervede nogle af de mest interessante.

Blandt disse kan fremhæves et manuskript på 46 sider af Georg Brandes om Henrik Pontoppidan, der muligvis oprindeligt har tjent som et talemanuskript, og som med talrige rettelser senere har været forlæg for en artikel i hans bog *Fugleperspektiv* fra 1913.

Endvidere kan nævnes en samling på 19 breve fra Anna Ancher fra årene 1923-33 til den fynske entreprenør og kunstsamler, N. J. Nielsen, der også viser forretningskvindesiden af Anna Ancher.

Med ovennævnte breve fra Anna Ancher til entreprenør Nielsen fulgte også

foto-
grafiet,
hvor
Ancher-
ne er
kommet
i fint

selskab. Michael Ancher sidder på bænken ved siden af Kongen, og bag ham står Dronningen og Anna Ancher. Bagest til venstre er prins Knud omgivet af to hofdamer.

Af Sophus Claussen blev der

Illustreret Tidende

Nr. 36

Udkommer hver Søndag

Kjøbenhavn, den 3. Juni 1906

3 Kr. Kvartalet. Ek. Nr. 50 Øre

47. Bind

HENRIK IBSEN

20. Marts 1828 — 23. Maj 1906

Henrik Ibsen .

DET ER NATURLIGVIS RIGTIGT, at Henrik Ibsens Død nu — efter Aars Sygdom og Affældighed, der sløredes hans klare Aand — ikke var den Begivenhed, den vilde have været, om han var gaaet bort, medens han endnu stod midt i sit Arbejde. Menneskene glemmer utaknemligt og hurtigt, og mange endog af dem, for hvem Henrik Ibsen i sin Tid var den store, altoverskyggende Oplevelse, havde vel længst lagt ham og hans Navn tilside og slaaet lidt af paa den Ærbødighed, hvormed de tidligere i deres Inderste hilste det; der var jo nok af de Særheder og Smaaskavanker, selv ikke den største bliver fri for, man i Stedet kunde hægte sig ved. Sikker har dog Dødsbudskabet slaaet dybt ned i mange. Selv om man saa afgjort som noget vidste, at Henrik Ibsen var en gammel og brudt Mand, hvis Røst ingensinde mere vilde høres, virkede dog den endelige og uigenkaldelige Bekræftelse derpaa med sin stærke, sølsomme Møgt og kaldte paany alle Minder frem.

Har mon nogen været under stærkere Paavirkning af Henrik Ibsens Geni end den Ungdom, der traadte ind i Livet omtrent samtidig med, at han udsendte det første i Rækken af sine revolutionerende Skuespil (»Et Dukkehjem« i 1879), og som modnedes til Mænd i de Aar, der gav dem den hele Række af Værker, som slutter med »Nar vi døde vaagner«? Hvem af dem husker ikke, hvad hver ny Bog af Ibsen da betød, med hvilken Spænding man ventede dens til Dag og Time ansatte Udsendelse, med hvilken næsten ængstende Højtidelighed man aabnede den. Med andre Digttere havde man det paa en hel anden Maade, med Drachmann gik man til lys og munter Fest, med Bjørnson steg man ud i den klare Dag for at fyldes af hans kraftige Vejr, med Henrik Ibsen var det som at stige ned i dybe Skakter, som at vandre ad mørke, ængstende Minegange, hvor nu og da Lyset bryder ind med pludselig og forunderlig Klarhed. Og Digtteren var ikke den Fører, hvis Haand man tillidsfuldt kunde gribe i Mørket, vis paa, at den snart vilde føre op til Lyset igen. Med ham var man ude paa egen Risiko, dybt nede i Livets dunkle, mørke Gaader.

Gaaderne! Det var vel dem, der baaded

Nekrologen over Henrik Ibsen i Illustreret Tidende 1906, forfattet af Helmer Lind, se <www.illustreretidende.dk>.

erhvervet førsteudgaven af *Unge Bander* (1894) med Claussens egen tilegnelse til Georg Brandes, bestående af 4 strofer, som Claussen 2 år senere lod trykke under titlen „Den skønne Propaganda“ i *Antonius i Paris*. Endvidere førsteudgaven af Sophus Claussens debutbog, *Naturbørn*, med talrige egenhændige rettelser.

Af andre manuskripter kan nævnes en autografsamling med breve bl.a. fra August Bournonville, Niels W. Gade, Carl Nielsen og J.P.E. Hartmann, og endelig en række originalmanuskripter til digte af Jens August Schade.

Musik- og Teaterafdelingen

Carl Niensens skitser til *Aladdin* erhvervet på auktion i Tyskland

I 1919 skrev Carl Nielsen et af sine mest omfattende værker, nemlig musikken til Oehlenschlägers skuespil *Aladdin*, der blev opført over to aftener på Det Kongelige Teater. Partituret omfatter ikke færre end 250 sider i Carl Nielsen Udgavens bind I/8. Værket stammer fra en periode i Niensens liv, hvor han undertiden bad sine nærmeste elever og kolleger hjælpe sig med instrumentationen af værkerne. Således også med *Aladdin*, hvor dele er instrumenteret af Nancy Dalberg og Knud Jeppesen.

For at have hånd i hanke med det endelige værk skrev Carl Nielsen et fyldigt skitsemateriale, som Dalberg og Jeppesen skulle anvende som forlæg for deres instrumentation. Dette materiale, samt yderligere skitser til *Aladdin*, er nu erhvervet på auktion og indlemmet i bibliotekets store Carl Nielsen samling.

Materialet er allerede beskrevet i Carl Nielsen Udgavens bind I/8 som „kilde G“ - men dengang ifølge sagens natur kun på baggrund af kopier af disse skitser. Nu har

Side fra de nyerhvervede *Aladdin*-skitser. Øverst sats fra 5. akt (Carl Nielsen Udgaven bd. I/8), her med titlen *Spøgelset*. Nederst en ikke anvendt skitse til en march i 4. akt.

nationalbiblioteket dem i original.

Samling af Laurids Lauridsens værker

Musik- og Teaterafdelingen har modtaget en omfattende samling manuskripter i punkt-skrift samt plastaftryk af manuskripter af komponisten Laurids Lauridsen (1882-1946).

Komponisten var blind og blev uddannet ved Københavns Blindeinstitut for i 1910 at overtage hvervet som organist ved Skive Kirke. Samlingen indeholder værker for en række besætninger, hvor orgelstykker (orgelkoraler og salmeforspil) samt sange til tekster af bl.a. Viggo Stuckenberg, Johs. Jørgensen og Ludvig Holstein indtager en central position. Derudover omfatter samlingen kammermusik, klaverværker og korværker.

En regeringsmodstander prøver at flygte fra politiet i engang i den tidlige del af 1896. Fra det kinesiske magasin Dianshizhai huabao. Erhvervet til Orientalisk og Judaistisk Afdeling.

Biblioteket har erhvervet en række Vagn Holmboe-manuskripter, bl.a. til 9. symfoni, Concerto nr.4, *Frise*, *Laudate Dominum* og *Sinfonia in Memoriam*.

Orientalisk og Judaistisk Afdeling

Kinesisk pensel til at kalligrafere store tegn. Skaftet er fremstillet i hårdt træ, mens penselhårene er indfattet i en cylinder af horn. Inskription angiver at penslen er givet til Zhang Zhiwan (1811-1897) på hans 20.

års fødselsdag 1831. Zhang Zhiwan var en kendt embedsmand og kunstmaler.

215 numre af *Dianshizhai huabao*. Berømt illustreret kinesisk magasin fra årene 1886-1898 i 25 bind. Udgivet som tillæg til avisen *Shenbao*, som findes i genoptryk i Det Kongelige Biblioteks samlinger uden tillægget. Magasinet er fremstillet som litografisk tryk indbundet i traditionelle kinesiske hæfter. Illustrationerne dækker som regel to sider og kommenterer aktu-

elle begivenheder og samtidens sociale forhold - fiktive som reelle.

Syv palmebladshåndskrifter fra Burma og Laos erhvervet fra den tidligere missionær Peder Jørgensen, Karup:

Fire håndskrifter fra Shanstaterne i Burma nær Kentung, hvoraf to har en længde på 49-52 cm mens de to andre har en længde på 24-28 cm. Et af håndskrifterne har dækpladerne dekoreret med lak og glasstykker, der er anbragt som blomster-

kroner. Det ældste er sandsynligvis fra 1600-tallet, mens de resterende er fra tidlig 1800-tal.

To laotiske håndskrifter med kalender og horoskop fra Sainyabuli i Laos. Længde af bladene er mellem 25 og 28 cm. Fra sidste halvdel af 1800-tallet.

Et håndskrift købt i Chiangrai-provinsen i Nordthailand med en længde på 25 cm. 1800-tallet.

Publikationer

Aktuelt fra Håndskriftafdelingen [Maj 2006]. Elektronisk nyhedsbrev, der udkommer ti gange om året (jan.-juni, sept.-dec.). *Aktuelt fra Håndskriftafdelingen* findes via *Nyheder* på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Aktuelt fra Musik- og Teaterafdelingen [April 2006]. Elektronisk nyhedsbrev, der udkommer hver anden måned. *Aktuelt fra Musik- og Teaterafdelingen* findes via *Nyheder* på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Danmark/Denmark & UNESCO's Memory of the World Register. Redaktion/edited by Karen Skovgaard-Petersen under medvirken af/in collaboration with Erland Kolding Nielsen og Sofie Lene Bak. 62 s. Ill. ISBN 87-7023-450-7. Kr. 90,-

Diamanten. Kulturblad fra Det Kongelige Bibliotek. Red.: Trine Lehmann (ansvh.), Birgitte Hvidt, Bette Thomas. 3. årg., nr. 2. 2006. 24 s. Ill. ISSN 1399-6142. Kr. 20,-

Kultur i Diamanten [Maj 2006]. Udstillinger, koncerter, foredrag, debat. Elektronisk nyhedsbrev. *Kultur i Diamanten* findes via *Nyheder* på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Magasin fra Det Kongelige Bibliotek. Red.: Lotte Philipson. 19. årg, nr. 1. 2006. 75 s. Ill. ISSN 0905-5533. Kr. 125,- (abonnement), kr. 50,- (løssalg). Gratis for medlemmer af Diamantklubben - Det Kongelige Biblioteks Kulturklub.

Newsletter - Music and Theatre Department [February 2006]. Electronic newsletter starting from February 2006. Gratis.

Skjerbæk, Esther og Thorkild: *Henrik Pontoppidans forfatterskab. En bibliografi*. Bearbejdet og redigeret af René Herring. 2006. 555 s. Indb. ISBN 87-7876-460-2. Kr. 375,- Kommission: C.A. Reitzels forlag.

Forsiden: Hamburgbibelen i tre store bind er ikke blot et monumentalt resultat af det middelalderlige boghåndværk, men også et enestående udtryk for middelalderens egen fascination af bogen. Udover initialer med scener fra de bibelske bøger rummer Hamburgbibelen en sekvens af billeder der viser hvorledes en middelalderlig bog blev til: fra fremstillingen og tilvirkningen af pergament over skriveprocessens forskellige trin til malerens arbejde med illumineringen. Hamburgbibelen blev købt af Det Kongelige Bibliotek på auktionen over det hamburgske domkapitels bøger i 1784. Den er nomineret til Memory of the World listen 2008.

Bagsiden: Saxo skrev sin store Danmarkshistorie omkring år 1200, men værket kendes i sin helhed kun fra førstetrykket fra 1514. Hvor nøje denne udgave stemmer overens med den tekst Saxo eller Saxos skriver prentede på pergament 300 år tidligere fik forskerne mulighed for at vurdere, da man i et bibliotek i den franske by Angers blev opmærksom på fire blade af et hidtil ukendt håndskrift, der indeholdt et brudstykke af Saxos tekst. Tilføjelser og alternative formuleringer skrevet mellem linjerne og i margenen viser, at bladene stammer fra Saxos eget eksemplar af teksten. Ved bytte med et fransk håndskrift kom fragmentet til Det Kongelige Bibliotek i 1878. Nomineret til Memory of the World listen 1997.

expensam fuisse ut ad ip[s]o die annos vi
- vel commun[em] ip[s]a anachiso scoldingis ma
cuparunt. ^{quod ubi debeatur ad ip[s]os} ^{quod si aliquid dicitur}
^{quod si aliquid dicitur} ^{quod si aliquid dicitur} ^{quod si aliquid dicitur}
nem[em] conplectentium annu[m] mansuetudine
confiscat[ur] q[ui] gellit[ur] qu[od] eum in h[ab]itu
^{quod si aliquid dicitur} ^{quod si aliquid dicitur}
uocem erat ex pace batur. In quo anno nar
tus q[ui] per su[um] de albalat[ur] q[ui] tunc regis fi
lum qua[rum] summe potestatis unum postu
labat cum seate allisamine sacra p[ro] ei
dria postu[er]i competere remissu[er] banu[er]
q[ui] exortu[er]i inspectante exp[er]tatione de
micant[ur] inoficio q[ui] ex amara allisam
mannu[er] genuim[ur] p[er]u[er]i ac duct[ur] in m
terru[er]i debellacion[em] tribu[er]i leg[em] choer
quod ubi debeat[ur] ad ip[s]os
quod si aliquid dicitur
quod si aliquid dicitur